

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

■ **Dr. Χαράλαμπος Μπράτσας**, πρόεδρος του *Open Knowledge Foundation Greece* και διδάσκων στο μεταπτυχιακό *Επιστήμης του Διαδικτύου, στο τμήμα Μαθηματικών ΑΠΘ*

Με μεγάλη επιτυχία διεξήχθη, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, ο διαγωνισμός «Εφαρμογές για τη Θεσσαλονίκη» Thessaloniki Apps4Greece καθώς την Πέμπτη 3 Απριλίου, στην αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου του Δημαρχείου Θεσσαλονίκης ολοκληρώθηκε η τελετή βράβευσης των εφαρμογών web και κινητών τηλεφώνων που ξεχώρισαν. Οι συμμετέχοντες εντυπωσίασαν την κριτική επιτροπή και τους πολίτες της Θεσσαλονίκης με τις λύσεις που πρότειναν σε κάποια βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν καθημερινώς κάτοικοι και επισκέπτες της Θεσσαλονίκης.

Ο διαγωνισμός διοργανώθηκε σε συνεργασία με το διεθνούς κύρους Ίδρυμα Ανοικτής Γνώσης Ελλάδας (Open Knowledge Foundation) και την Ερευνητική Μονάδα του Α.Π.Θ. Urenio από τις 14 Νοεμβρίου 2013 έως τις 20 Μαρτίου 2014. Βασικός στόχος ήταν η ενεργοποίηση του δυναμικού της πόλης για τη δημιουργία εφαρμογών web και κινητών τηλεφώνων, οι οποίες θα βελτιώσουν τη λειτουργία της πόλης, παρέχοντας στους κατοίκους, τους επισκέπτες και τις επιχειρήσεις νέες υπηρεσίες, με στόχο την προώθηση της ανάπτυξης, της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας. Το site του διαγωνισμού σημείωσε περισσότερες από 70.000 επισκέψεις, εκ των οποίων το 80% προήλθαν από την Ελλάδα και το 20% από τον υπόλοιπο κόσμο – κυρίως από Αμερική, Γερμανία, Αγγλία, Ν. Αφρική, Κύπρο, Ιρλανδία και Αυστραλία. Περίπου 220 άτομα κατέθεσαν ιδέες και περίπου 3.000 τις ψήφισαν. Μάλιστα, 14 εφαρμογές κρίθηκαν πολύ αξιόλογες και έτοιμες προς χρήση, ενώ η πιο δημοφιλή εφαρμογή έλαβε 2.114 ψήφους.

Η ανακοίνωση των νικητών του διαγωνισμού έγινε από τον κ. Παναγιώτη Μπαμίδη, Επίκουρο Καθηγητή του Α.Π.Θ., Μέλος του OKFN Greece και Advisory Board OKFN και Μέλος της Κριτικής Επιτροπής του διαγωνισμού.

Οι 9 Νικητές του Διαγωνισμού

01

Prisma - Καινοτόμος Εφαρμογή Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Η συγκεκριμένη λειτουργία στοχεύει στην εύρεση μιας απόφασης με τον παραδοσιακό τρόπο της αναζήτησης. Σε πολλά από τα πεδία υπάρχει διαθέσιμη η λειτουργικότητα αυτόματης συμπλήρωσης: καθώς ο χρήστης πληκτρολογεί γράμματα στο πεδίο αναζήτησης, εμφανίζονται όλες οι πιθανές επιλογές που ξεκινούν με τα εν λόγω γράμματα. Επισημαίνεται ότι χρήστες με τα κατάλληλα δικαιώματα, έχουν τη δυνατότητα μετά την εύρεση μιας απόφασης, να προσθέσουν σε αυτήν ένα γεωγραφικό προσδιορισμό – είτε επιλέγοντας από τα ήδη υπάρχοντα σημεία ενδιαφέροντος, είτε δημιουργώντας ένα νέο. Με χρήση τεσσάρων κουμπιών, ο επισκέπτης μπορεί να επιλέξει

τον τρόπο αναζήτησης ανάμεσα στους παρακάτω:

- **Αναζήτηση ΑΔΑ.** Η πρώτη αυτή κατηγορία απευθύνεται σε χρήστες που γνωρίζουν ακριβώς τον Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης (ΑΔΑ) και θέλουν να βρουν απευθείας συγκεκριμένες αποφάσεις και τα σχετικά χαρακτηριστικά αυτών (pdf, θέμα, τελικός υπογράφων, σχετικές αποφάσεις κ.α.).

- **Ειδική αναζήτηση.** Η δεύτερη κατηγορία απευθύνεται σε χρήστες οι οποίοι θέλουν να κάνουν μια εξειδικευμένη αναζήτηση αλλά δεν γνωρίζουν τον ΑΔΑ. Αντ' αυτού γνωρίζουν αρκετές πληροφορίες για την απόφαση όπως αριθμό πρωτοκόλλου, τον οργανισμό με τον οποίο σχετίζεται η απόφαση ή την αντίστοιχη μονάδα του, ποιος την υπέγραψε κ.α.

- **Γενική αναζήτηση.** Η τρίτη κατηγορία είναι αρκετά γενική και απευθύνεται σε χρήστες οι οποίοι αναζητούν αποφάσεις βασισμένοι σε φράσεις και σε γενικότερα θέματα που αφορούν τις αποφάσεις. Γι' αυτό και τα πεδία αναζήτησης είναι θέμα, τύπος, και θεματική ενότητα μιας απόφασης. Έτσι ένας χρήστης που δεν έχει εξειδικευμένη γνώση για τις κυβερνητικές αποφάσεις έχει την επιλογή για μια πιο γενική αναζήτηση βασισμένη σε γενικότερες έννοιες. Τα αποτελέσματα αυτού του τρόπου αναζήτησης μπορεί να είναι λιγότερο συγκεκριμένα από των άλλων καθώς στοχεύουν σε ένα γενικότερο εννοιολογικό πλαίσιο.

- **Πλήρης αναζήτηση.** Η τέταρτη κατηγορία αναζήτησης διαθέτει ως πεδία όλα τα στοιχεία που μπορούν να χαρακτηρίσουν μια απόφαση και απευθύνεται σε όσους επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν οποιοδήποτε δυνατό συνδυασμό στοιχείων για αναζήτηση. Επιπλέον, δίνεται η δυνατότητα προβολής παρόμοιων αποφάσεων, ώστε ο χρήστης να εντοπίζει και να ενημερώνεται άμεσα και εύκολα για άλλες αποφάσεις που έχουν παρόμοιο θέμα.

ση σε αυτή είναι αδύνατη λόγω της παράνομης στάθμευσης; Επικεντρώνόμενοι στο κρίσιμο ζήτημα της κινητικότητας των ατόμων με αμαξίδιο στις πόλεις, και λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία, μέσω των έξυπνων εφαρμογών, προτείνεται η ανάπτυξη μιας πιλοτικής εφαρμογής με πεδίο δράσης τμήμα του ιστορικού κέντρου της Θεσσαλονίκης με δυνατότητα επέκτασης και σε υπόλοιπες περιοχές. Η περιοχή που επιλέχθηκε ως πεδίο δράσης οριοθετείται από τις οδούς Εγνατία, Εθνικής Αμύνης, Τιμισκή και Αγίας Σοφίας – μια περιοχή που συγκεντρώνει κυρίως λειτουργίες του εμπορίου, των υπηρεσιών και της διασκέδασης. Το πεδίο δράσης χαρακτηρίζεται από αντιθέσεις ως προς την κινητικότητα των ατόμων με αμαξίδιο. Η συγκεκριμένη διαπίστωση προέκυψε έπειτα από έρευνα στο πεδίο και αξιολόγηση τόσο των ραμπών, όσο και των διαδρομών, που στη συνέχεια αποτέλεσαν τα πρωτογενή δεδομένα για την ανάπτυξη της εφαρμογής.

03

ViThess

Το ViThess δίνει τη δυνατότητα τις επιχειρήσεις να ορίσουν, μέσω της web εφαρμογής, πολύγωνα πάνω στο χάρτη της πόλης και να εναποθέσουν ένα μήνυμα σε αυτά. Οι χρήστες της Android εφαρμογής ViThess, όταν εισέλθουν στα πολύγωνα αυτά, λαμβάνουν τα μηνύματα αυτά στη συσκευή τους ως ειδοποιήσεις. Επιπλέον, οι χρήστες μπορούν να δημιουργήσουν ένα δικό τους μήνυμα και να το "αφήσουν" στο σημείο που βρίσκονται. Όταν άλλοι χρήστες πλησιάσουν κοντά στο εν λόγω σημείο, το μήνυμα αυτό θα εμφανιστεί στη συσκευή τους.

02

THESS-Ράμπα

Ασφαλής και άνετη κίνηση ατόμων με αμαξίδιο στη Θεσσαλονίκη. Πιλοτική εφαρμογή σε τμήμα του ιστορικού κέντρου της Θεσσαλονίκης. Η κεντρική ιδέα της εφαρμογής THESS-ράμπα αφορά στη διεκδίκηση του δικαιώματος των ατόμων με αμαξίδιο για άνετη και ασφαλή κίνηση στο κέντρο της πόλης. Οι πόλεις, και κυρίως τα κέντρα αυτών, έχουν αποδειχθεί αφιλόξενα ως προς την άνετη και ασφαλή μετακίνηση της συγκεκριμένης ομάδας ατόμων με τις ξεχωριστές ανάγκες. Παρόλο που οι αστικές υποδομές για Α.μεΑ. αναβαθμίζονται, το πρόβλημα παραμένει. Αυτό συμβαίνει διότι η βελτίωση της κινητικότητας επιτυγχάνεται εφόσον ικανοποιούνται επιπλέον παράγοντες και συνθήκες πέραν της ύπαρξης μιας μόνο υποδομής. Άλλωστε ποιά το όφελος μιας οργανωμένης υποδομής ραμπών για αμαξίδια στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, όταν η πρόσβα-

04

Ενεργοί Δημότες

Εφαρμογή που ενημερώνει τους δημότες της Θεσσαλονίκης με τα τελευταία νέα του Δήμου και τους κάνει ενεργούς πολίτες, δίνοντας τους δυνατότητα να φωτογραφίζουν και να αναρτούν γεγονότα, φωτοστοιχώντας τα και σε άλλους. Μια τέτοια ανάρτηση θα μπορούσε να είναι ένα πολιτιστικό δρώμενο, μια φυσική καταστροφή, ένα τροχαίο ατύχημα, μια καταγγελία κ.α. Στόχος αυτής της εφαρμογής είναι η γρήγορη ενημέρωση του Δήμου και των πολιτών με τα τρέχοντα γεγονότα. Για παράδειγμα, όταν ένα δρόμος έχει πλημμυρίσει λόγω μιας ζημιάς σε κάποιο σωλήνα νερού, ο δημότης μπορεί να φωτογραφίσει το γεγονός και να το αναρτήσει. Με αυτή του κίνηση ενημερώνεται αυτόματα ο Δήμος για βοήθεια και μετέπειτα

οι δημότες της περιοχής κοντά στη ζημιά για την αποφυγή ατυχήματος.

05

CarMate

Ανοικτή πλατφόρμα, μέσω της οποίας διευκολύνεται η μετακίνηση των πολιτών με κοινό προορισμό. Οι οδηγοί ανταμείβονται με πόντους τους οποίους μπορούν να εξαργυρώσουν σε συμβεβλημένα καταστήματα, ενώ οι επιβάτες κερδίζουν χρόνο και την εμπειρία της συνοδήγησης!

06

Time Travel in Thessaloniki

Η εφαρμογή Android TimeTravel in Thessaloniki παρουσιάζει παλιές φωτογραφίες της Θεσσαλονίκης από δρόμους, μνημεία και αξιοθέατα από διάφορες εποχές. Ενητορίζει σε χάρτη την τοποθεσία και τον προσανατολισμό του χρήστη, τον ενημερώνει συνεχώς σε περίπτωση που βρίσκεται κοντά σε κάποιο σημείο ενδιαφέροντος και παρέχει τις αντίστοιχες φωτογραφίες, με περισσότερες από μια φωτογραφίες ανάλογα από την πλευρά που το κοιτάζει ο χρήστης. Για ευκολότερο προσανατολισμό του χρήστη στην πόλη παρέχεται η λειτουργία "Rotate", με την οποία ο χάρτης αρχίζει να περιστρέφεται σύμφωνα με την κατεύθυνση που κινείται η συσκευή, αλλά και ενημέρωση για το σημείο ενδιαφέροντος "κοιτάει" η συσκευή κάθε στιγμή. Η εφαρμογή απευθύνεται τόσο σε κατοίκους της Θεσσαλονίκης όσο και σε επισκέπτες, ώστε να μπορούν να θαυμάζουν την πόλη όπως είναι σήμερα και να την θυμούνται όπως ήταν κάποτε, "ταξιδεύοντας" στον χρόνο...

07

Mobility Sense

Το MobilitySense είναι μια εφαρμογή που έχει τη δυνατότητα να αξιοποιεί τις δυνατότητες που παρέχουν τα έξυπνα κινητά τηλέφωνα ώστε, αφενός να λειτουργήσουν ως προσωποποιημένος οδηγός για την έξυπνη μετακίνηση του πολίτη στις ώρες της κυκλοφοριακής συμφόρησης, και αφετέρου να μετατρέψουν τον πολίτη σε ένα ζωντανό αισθητήρα της κυκλοφοριακής κατάστασης στους δρόμους της πόλης. Ενημέρωση με τη βοήθεια χάρτη σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τις λεωφορεια-

κές γραμμές που παρατηρείται καθυστέρηση (απόκλιση από το προγραμματισμένο χρονοδιάγραμμα). Προσωποποιημένη ενημέρωση που θα περιλαμβάνει μόνο τις λεωφορειακές γραμμές που αφορούν τον μετακινούμενο με βάση τη γεωγραφική του θέση. Δυνατότητα λήψης στο κινητό τηλέφωνο των ειδοποιήσεων που εκδίδονται από την κεντρική υπηρεσία αστικής κινητικότητας της Θεσσαλονίκης, σχετικά με σημαντικές αλλαγές στο κυκλοφοριακό δίκτυο της πόλης (π.χ. Λεωφόρος Νίκης κλειστή λόγω εκδηλώσεων, ή διακοπή της λεωφοραιο-γραμμής 10 μεταξύ 12:00 - 15:00 λόγω στάσης εργασίας). Δυνατότητα αποστολής από τους μετακινούμενους γραπτών μηνυμάτων σε σχέση με έκτατα συμβάντα που επηρεάζουν τη λειτουργία του κυκλοφοριακού δικτύου (π.χ. ατύχημα στη περιφερειακή οδό με κατεύθυνση ανατολικά) για την έγκαιρη ενημέρωση των συμπολιτών. Καταγραφή των καθημερινών διαδρομών του μετακινούμενου και δυνατότητα (προαιρετικής) αποστολής τους στη υπηρεσία αστικής κινητικότητας της Θεσσαλονίκης, ώστε να υπάρχει συμβολή του πολίτη στη βελτιστοποίηση του αστικού δικτύου της πόλης. - Χρήση επαυξημένης πραγματικότητας για την προβολή των κοντινότερων στάσεων γύρω από την τοποθεσία του χρήστη και των δρομολογίων των λεωφορειών.

08

Ether

Ο γενικός στόχος του συστήματος είναι να διαμοιράσει πληροφορίες ποιότητας του αέρα στην περιοχή της Θεσσαλονίκης. Το σύστημα δίνει έμφαση στην χρήση και στον διαμοιρασμό ανοικτών δεδομένων, τόσο από την άποψη της πηγής, όσο και από την άποψη των ίδιων των δεδομένων. Η πηγή των ανοικτών δεδομένων αέριων ρύπων είναι το δίκτυο αισθητήρων που λειτουργεί ο δήμος Θεσσαλονίκης και η μορφή διαμοιρασμού είναι το RDF/XML. Το σύστημα έχει τρία διακριτά σκέλη. Ένα json service που αντλεί τα δεδομένα από την διαδικτυακή πηγή του δήμου Θεσσαλονίκης και τα διαμοιράζει σε μορφή json objects. Ένα σύνολο από android widgets τα οποία αντλούν δεδομένα από το json service και ενημερώνει τον τελικό χρήστη για την ποιότητα του αέρα στην πόλη.

Τέλος, υπάρχει ένα RDF/XML service το οποίο αντλεί τα δεδομένα από την διαδικτυακή πηγή του δήμου Θεσσαλονίκης και τα διαμοιράζει σε μορφή RDF/XML. Σε ότι αφορά την διάδοση του χρήστη με το android, ο τελικός χρήστης έχει στη διάθεσή του δύο widgets. Ένα μικρό και ένα μεγαλύτερο. Το «μικρό» widget δείχνει την ποιότητα του αέρα με τρόπο χρωματικό για τους χρήστες που είναι πιο εξοικειωμένοι. Το «μεγάλο» widget, δείχνει πιο περιγραφικά την ποιότητα του αέρα χρησιμοποιώντας και ένα γράφημα εξέλιξης των αέριων ρύπων για τον τελευταίο μήνα. Πρέπει

να τονιστεί ότι πρόκειται για ένα σύστημα το οποίο αναπτύχθηκε για τον συγκεκριμένο διαγωνισμό, χωρίς χρηματοδότηση και δίνει έμφαση στην χρήση και στον διαμοιρασμό ανοικτών δεδομένων που αφορούν την Θεσσαλονίκη.

09

Points of Interest (Σημεία Ενδιαφέροντος)

Το Points Of Interest (Σημεία Ενδιαφέροντος) είναι μία επεκτάσιμη εφαρμογή που δίνει τη δυνατότητα στον πολίτη και στον επισκέπτη της πόλης να αναζητά τοποθεσίες και σημεία ενδιαφέροντος (όπως κοινόχρηστοι χώροι, μουσεία, επιχειρήσεις κ.α.) σε έναν διαδραστικό χάρτη, καθώς και σχετικά μεταδεδομένα. Διατίθεται ως διαδικτυακή εφαρμογή, ενώ σχεδιάζεται και η μελλοντική ανάπτυξη εφαρμογής αρχικά για συσκευές με λειτουργικό σύστημα Android, δίνοντας την δυνατότητα στον χρήστη για μεγαλύτερη ευελιξία κινήσεων.

Ο χρήστης συνδέεται στον ιστοχώρο όπου μπορεί να χρησιμοποιήσει τις λειτουργίες προβολής σημείων της εφαρμογής ως απλός επισκέπτης είτε να συμμετάσχει στη συλλογή σημείων και διαδρομών με τη δημιουργία ενός προσωπικού λογαριασμού. Η δημιουργία νέου λογαριασμού χρήστη είναι εφικτή μόνο με τη χρήση της διαδικτυακής εφαρμογής. Απαιτείται σύνδεση στο ίντερνετ για όλες τις λειτουργίες της σελίδας. Με τη χρήση της εφαρμογής από συσκευές με λογισμικό android (μελλοντικά). Ο χρήστης μπορεί να κατεβάσει την εφαρμογή του POIThessaloniki και να την εγκαταστήσει στην android συσκευή του. Για τη καταχώρηση κάποιου σημείου ενδιαφέροντος πρέπει να έχει προηγηθεί η δημιουργία λογαριασμού νέου χρήστη μέσω της ιστοσελίδας.

Την τελετή βράβευσης άνοιξαν με χαιρετισμούς ο δήμαρχος της Θεσσαλονίκης κ. Γιάννης Μπουτάρης, ο Αντιδήμαρχος Οικονομικών, Επιχειρηματικότητας και Απασχόλησης κ.Χασδάι Καπόν, ο κ.Παναγιώτης Τσαρχόπουλος, από την Ερευνητική Μονάδα Α.Π.Θ. URENIO και ο κ.Χαράλαμπος Μπράτσας, Πρόεδρος του Ιδρύματος Ανοικτής Γνώσης Ελλάδος (OKFN Greece).

Κατά τον χαιρετισμό του ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης Γιάννης Μπουτάρης ανέφερε: «Ο διαγωνισμός είναι αφορμή για τον Δήμο μας να εδραιώσει την λεγόμενη 'ανοικτότητα' στην λειτουργία του, δηλαδή τη διάθεση στο κοινό των δεδομένων και της πληροφορίας που παράγει.

Η πρωτοβουλία αυτή θα ενθαρρύνει, επίσης, την εξωστρέφεια, καθώς κάποιες από τις εφαρμογές προσαρμόζουν διεθνείς καινοτομίες στα δεδομένα της Θεσσαλονίκης, ενώ και η πόλη από την πλευρά της θα δημιουργήσει λύσεις για τον εαυτό της οι οποίες θα την εντάξουν στο διεθνές γίγνεσθαι». ■